

De zelfregulering van de brandveiligheid van publieksgebouwen komt langzaam maar zeker van de grond, ook al laat de overheid het afweten op dit gebied. En ook al wil de regering de bouw- en regelgeving beperken. "Want ondanks dat moet je als verantwoordelijk gebouweigenaar of -beheerder toch de veiligheid van je bewoners kunnen garanderen?", zo betoogt Ton van der Horst. Hij is manager vastgoed & beheer van de Zonnehuisgroep Amstelland. Dat de overheid het laat afweten staat voor hem als een paal boven water. Niet zo zeer wat betreft regelgeving. We kennen immers sinds enige tijd het overheidsbesluit Brandveilig Gebruik Gebouwen, kortweg het Gebruiksbesluit. En natuurlijk het Bouwbesluit. Maar het toezicht daarop, de handhaving van de wet- en regelgeving, laat nog zwaar te wensen over.

'Geen enkel nieuw gebouw voldoet volledig aan eisen Bouwbesluit'

Marktregulering brandveiligheid komt van de grond

De komst van het Gebruiksbesluit ruim een jaar geleden heeft de brandveiligheidseisen ten aanzien van bepaalde categorieën gebouwen in ieder geval landelijk een stuk uniformer gemaakt. Ook al mag de burgemeester van een gemeente, of namens hem vaak de plaatselijke brandweer, in specifieke situaties extra eisen stellen, die van gemeente tot gemeente kunnen verschillen.

Toch komt er gefaseerd steeds meer landelijke eenheid en daardoor duidelijkheid in de brandveiligheidseisen. Het toezicht op de naleving van de eisen in het Bouwbesluit en het Gebruiksbesluit berust bij gemeentelijke ambtenaren en de plaatselijke brandweer. En vanuit arbowetgeving bij de Arbeidsinspectie. Maar hoeveel technisch inzicht hebben zij in de complexe brandbeveiligingsinstallaties van tegenwoordig? Installateurs dienen er zelfs speciaal voor opgeleid en gecertificeerd te worden.

Het ambtelijk toezicht zou moeten kunnen terugvallen op de rapportage van gebouw- en installatie-inspecties door onafhankelijk gecertificeerde en zelfs geaccrediteerde installatie- en inspectiebedrijven, op basis van eveneens onafhankelijke normen en beoordelingsrichtlijnen.

Verschuivende systemen zijn daarvoor in ontwikkeling, maar die zijn nog erg versnipperd over de verschillende onderdelen van een gebouwinstallatie, zoals de laagspanning, de branddetectie en -alarmering, de noodverlichting en vluchtwegaanduiding, de noodstroomvoorziening, de rookverdriving, de ontruimingsinstallatie en het de stille alarmering van het personeel.

Al deze onderdelen worden echter wel centraal - en vaak digitaal - door de gecertificeerde brandmeldinstallatie aangestuurd (zie recente eerdere artikelen hierover in Mag1010).

Hierbij laten we de wettelijke eisen die aan verwarming, ventilatie, airco, riolering en drinkwaterleidingen worden gesteld en het toezicht daarop (Bouwen Gebruiksbesluit, Arbo- en milieuwetgeving, Scios, Stek etc.) nog maar even buiten beschouwing.

Geen meerprijs veiligheid

Feitelijk voldoet vrijwel geen enkel nieuw opgeleverd gebouw aan de minimale brandveiligheidseisen in het Bouwbesluit, zo werd het afgelopen najaar gesteld door het Centrum voor Innovatie van de Bouwkolom (CIB). Dat gebeurde bij de oprichting van haar Expertisegroep Integrale Brandveiligheid.

Brandveiligheid kost geld. Dat is extra lastig in deze tijd van recessie, wanneer je als ontwikkelaar een gebouw wilt neerzetten tegen een concurrerende prijs. Daarom hebben verschillende private

Het nieuwe BGB-keurmerk van Kiwa voor de brandveiligheid van gebouwen, strekt zich niet alleen uit over de staat van de brandmeld- en -beveiligingsinstallatie. Het is ook gericht op het wettelijk voorgeschreven gebruik, beheer en onderhoud ervan. De certificatie omvat daarom tevens periodieke inspectie van de installatie nadat deze nieuw is opgeleverd. Deze inspecties mogen worden uitgevoerd door installatie- en inspectiebedrijven die daartoe zijn gecertificeerd volgens de BRL K21016/01 van Kiwa.

marktpartijen verenigd binnen het CIB de handen ineen geslagen. Daardoor hoeft gegarandeerde - en zelfs onafhankelijk gecertificeerde - brandveiligheid van een gebouw nauwelijks een meerprijs te hebben. Als deze maar onderdeel is van een volledig integraal ontwerp, dat door alle bij de bouw betrokken disciplines - dus door onder meer de opdrachtgever, de aannemer, de installateurs en hun leveranciers - in nauwe samenwerking wordt gemaakt. En als alle te nemen bouw- en installatietechnische maatregelen maar als integraal onderdeel van het bouwproces worden uitgevoerd.

Integraal ontwerpen

Integraal ontwerpen is echter nog lang geen gemeengoed in de traditionele Nederlandse Bouwkolom. Zowel de installateur als het gecertificeerde brandbeveiligingsbedrijf, de aanlegger van de noodverlichting en vluchtwegaanduiding, de installateur van de ontruimingsinstallatie en nog veel meer betrokken partijen, zelfs de projectiesdeskundigen, zijn doorgaans onderaannemer van het bouwbedrijf of van elkaar. Dat brengt hen vaak in een positie alleen tegen de laagste prijs te kunnen en mogen werken, waardoor innovatieve technieken (die zichzelf pas

later tijdens de gebruiksfase van het gebouw terugverdienen) nog veel te weinig worden toegepast.

CIB

Dit geldt niet alleen voor de duurzaamheid van Nederlandse gebouwen, maar dus ook voor de brandveiligheid. Het Centrum voor Innovatie van de Bouwkolom (CIB) uit Zeist streeft daarom naar een andere - meer innovatieve - manier van samenwerken in de Nederlandse bouw.

Er moet bij het realiseren van een werkelijk brandveilig gebouw tegen vrijwel gelijk gebleven kosten namelijk ▶